

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 l.
HÍRDETÉSEK:
 4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
 Minden következőnél 16 fillér.
 Nyolctör petty sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceget 22.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

POSTAKERESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, június 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Kik szavaztak le az aradi választáskor?
- Munkás-otthon Aradon.
- Fráter Loránd többsége.
- Hol nyaral a társaság?
- Mikszáth és az állspán ur.
- 75 köbméter: 7 személy.
- Kun frén eljegyzése.
- Felhőszakadás és árvíz Aradmegyében.
- Iparpártolási razzia.
- József főherceg légi utja.
- A krassószörénymegyeyel pusztulás.

Katasztrófa után.

Arad, június 18.

Mikor valamely vidéken szétűt az isten haragja, a romokon elsőkül megjelenik: a szolgabíró, a körorvos meg az újságíró. A kiknek ezen a háromon kívül érdeklődni kellene az égettek, árvíz-öntöttek, földönfutók iránt, azok csak nagy későre, vagy egyáltalán nem rándulnak ki. A szolgabíró fölveszi a jegyzőkönyvet, a körorvos bekötözi a sebesülteket, a kiküldött újságíró pedig megcsinálja a tudósítást, a melyet kényelemben, puhán olvashat el mindenki, — mi kell egyéb? Az ököritői katasztrófa híre bejárta egész Európát, de a szatmármegyei főispán céltalan fáradságnak tartotta, hogy a szénvé vált embertömegek temetésén részt vegyen.

Kevésbé uri és kevésbé flegmatikus országokban ez nincsen így. A messzinai szerencsétlenség helyére az első hajókkal leutazott az olasz ki-

rály. A courriéresi bányakatasztrófa temetésén részt vett a francia köztársaság elnöke, meg a kereskedelmi miniszter. Vilmos császár is mindig ott van, ha a német föld valamely katasztrófának, tömeghalálnak fájdalma alatt vonaglik. Ott nemcsak tudomást vesznek a szerencsétlenekről, de a sorsuk nemzeti gyászt jelent s az ország elsői jönnek el a részvét megadására.

Krassószörényben a felhőszakadás a borzalomnak szinte el se képzelhető mértékével pusztított. A hullámforgetegekké dagadt, hegyről leíró patakok elsöpörtek egész falukat, s eltemettek háromszáznál több embert. A megmaradtak kétségbeesésükben azon gondolkodhatnak: azoknak rosszabb-e, akik elpusztultak, vagy nekik, akik élve maradtak, de akiknek minden vagyonát, jószágát, termésreményét semmivé dulta az istenitélet. Az a tizenöt millió korona, amennyire a károkat becsülik, hány meg hány apró ember kiesi, elpusztult vagyonából áll!

A szerencsétleneken nem lenne segítve azzal, ha az országos notabilitások a siralmakkal teli községekben megjelenének. Most nem is arról akarunk szólni. Nem reprezentáció kell, hanem segítség. Azok menjenek oda, akiktől a nemrég tett fogadalmak révén leghamarabb várhatja a nép a mentő munka megkezdését, vezetését.

Képviselő urak, menjenek oda. Ha

néhány hét előtt be tudták járni a legkisebb falukat, pusztákat, két-három házas fészkeket, ahol szavazó volt, — menjenek most egy kevésbé kedves, kevésbé izgató, de sokkal jelentősebb körútra. A magyar országgyűlés tagjai, a nép most megnyilatkozott bizalmának bírói legyenek méltóak erre a bizalomra s adják jelét annak: amikor a magyar földnek baja van, ők az első, akik a sürgős orvosságról gondoskodni tudnak.

Nemcsak azokat a képviselőket értjük, a kiknek kerülete a viharvert, szétdult vidéken van. A minthogy senki igaz lelkiismerettel, emberi érzéssel nem mondhatja, hogy a mi történt, az a szerencsétlen emberek baja, — úgy cinizmus lenne az olyan álláspont is, hogy törődjék a szerencsétlenséggel az, akinek kerületébe tartozik s aki onnét voksokat kapott és voksokat kaphat. Nemzeti katasztrófák idején mindenkinek filléreire lehet igényt tartani s ilyenkor kötelessége mindenkinek a mentésben való előjárás, aki a nemzet sorsa intézésének részeseül tekinti magát.

Képviselő urak, ujak, a friss mandátum birtokától mámorosok, ambícióval teltek, tenni vágyók, dicsőségre szomjasak: menjenek le Krassószörénybe. A legszebb szűzbeszéd, a legokosabb törvényreferátum nem lehet olyan nagy, olyan derék cselekedet, nem használhat annyit a hazánk, mint a segítségnek egy okos módja,

Köszöntés.

Ma: Kanizsai Ferenc.

Az öreg ember, mint újabban rendszerint, ma is jókor érredt. Nyujtózkodott, ásított és még szívesen aludt volna egy kicsit. Ámde az a baj, hogy a fiatal években a tulcsapongó életkedv rövidíti meg az álmot, muzsikaszóval és pohárcsengéssel; később pedig az öregség kurítja meg az alvást; ami bizony sehogyan sincs jól, mert élemedett korban az álomtalansávs csupa próba a halálból, amihez, ha már az ember kifele ballag az erdőből, hozzá kell szokni.

De hát persze, az is úgy van, hogy aki fiatalabb korában nem tisztelte az éjszakát, nem számíthat öreg napjaiban az éjszaka eldédélgető babusgatására. És mit csinál az öreg ember, mihez kezdjen, ha a már végképp egyformává, üressé és sivárrá ridegült napok ilyen jóról kezdődnek?

Azelőtt?! No hiszen, hát azelőtt — nem is oly régen, öt éve sincs — élt még az asszony. A gyerekek sem széledtek el mind, ki jobbra, ki balra. Így, a korai ébredés óráiban, időtöltésül, tanácskozní lehetett az asszonnyal, hogy mit főzzön ebédre. Husleves legyen-e, vagy paradicsom? Töltött káposzta-e, vagy füstölt oldalas? De bizony, a disznó-örja se kutya? Tésztának meg a turós csusza igen celszerű, persze, ha töpörővel cifráztatik. Csupa fontos kérdés ez, emberek, és jó az ilyesmit már hajnalban megvitatni, hogy a szolgáló ide-

jében induljon piacra, mézárszékbe; különben nem futja az időből: mert olyanok ám ezek a cseléd-k, hogy minden utcasarkon megállnak trécselni.

Dehát mostan már az öreg ember, tekintetes Babarczy József urambátyám nincs kivel értekezék e körülmények eshetőségei felől. De meg, ha volna is kivel, — nem volna értelme. Csunya esztendőik járnak mostanság, emberek. Nincs pénz. Hát így afféle fejedelmi ételről, mint, tegyük, a töltött káposzta, boldogság volna beszélni. A nincsetlenség mellett az is nehezíti az állapotokat, hogy mindennek fölment az ára. Igazán szeretném tudni, ki fizeti hát meg ezeket az árakat? Drágább lett minden. A marhahús. A baromfi. A tojás. A főzelék. A liszt. A cukor. Csak éppen az ember lett olcsóbb.

Hová lett vajjon a pénz, melyet az öregek — köztük első helyen Babarczy József bátyánk — elherdáltak? Sokat gondolkoztam én ezen. Az én gyerekkoromban még volt pénzünk. Az öreg Raffay, aztán meg Burus Nagy Péter, Nyerges Mihály, meg a többi öregek, ki sem mozdultak innét Bács-Udvadból. Minden pénzüket, minden földjüket, a nagykocsmában herdálták el. Kártya, az sohse volt a kezükben. Csak ittak, daloltak, — jai, de szépen tudtak dalolni — a cigányokkal muzsikáltak. Tehették, ők voltak az urak és a leggazdagabbak. De nini, mégsem tehették, mert nem maradt semmijök. Kié lett hát a tengernyi pénz? Zsán, a Morvaországból ideszalajtott kocsmáros

nagy szegénységben és elhagyottságban halt meg a kórházban. A cigányok pedig rongyosak. Ünnepe, ha valaki egy koronát dob a tányérjukba. Ehen fordulának fel, ha picézni nem lehetne a Tiszában. Javarást olaszoródtak, elhaltak, csak egy-ketten lézengenek még a híres Pokol Miska bandájának tagjai közül. A multkor egy koldus tartotta elém a kalapját. Odadoztam neki a krajcárt és az arcába néztem. Ki hinné, hogy a vén Gubics, az a Gubics, aki-nél híresebb brácsás nem volt soha, sem azelőtt, sem azóta, Bácsországban! Szegény öreg!

Ragyás arcán emlékek árnya suhant ke resztül, amint megeredt a szava:

— Nem nekem való élet ez, tekintetes uram! Csak vánszorgok, mint a kehes kutya. A banda elzüllött és a mi nagy jó uraink rég kiköltöztek a temetőbe, Pokol Miskával. Talán jó dolguk van a másvilágon. Nem voltak rossz emberek. Szerették a nótát. Csak egy él még közülök. Tekintetes Babarczy József uram. Sohase látom, csak halom, hogy még él. Az volt az ur! Egyszer, mikor hozzáfogott a mulatáshoz, elbivatta a nagykocsmába Nyaviga szabót — tetszik emlékezni Nyaviga Mátýásra? — meg a legényeit. Addig mulattunk, amíg az egész banda részére egytől-egyig az új ruhákat meg nem csinálták. Ma nincsenek urak. Az öreg Babarczy is jobban tenné, velem együtt, ha felülne a Szent-Mihály lovára.

— Hát a s árázával mi van, öreg? Szól-e még?

— Arról veszek föl jegyzőkönyvet, amiről épen kedvem tartja! — volt a válasz.

A legsúlyosabb adat azonban még hátra van. 4 óra 34 percre tűzte ki az elnök a zárórát. Mikor ez az aktus megtörtént, Déczy Imre dr. és Palugyay Mária képviselő összeegyeztették órájukat az elnökével. 4 óra 30 perckor — tehát négy perccel a záróra letelte előtt — tizenegy szavazatom jelentkezett. Az elnök azonban kijelentette, hogy a záróra letelt a bezáratta a kaput. Én tehát kérem fogom tizenegy szavazatom érvényesítését s azt, hogy 6 szavazattöbbséggel a kerület képviselőjének jelentessem ki.

Adataim vannak egyébként arról is, hogy 21 községben már hónapok óta folyt az étetés itatás. Tárgyilagos bejelentésem arra is kiterjeszkedik, hogy erre való tekintettel vonják meg a kerület választói jogát öt évre. Erre is volt már példa: Csongrádban.

A főszolgabírósnál jelentkezett négy ember, akik letétbe helyezték azt a pénzt, amellyel a Fráter-párt meg akarta vesztegetni őket. A közigazgatási tisztviselők, élükön Kovács Marcell főszolgabíróval, a legnagyobb pártatlansággal figyeltek fel a választás savartalanságára s elsősorban az ő érdemük, hogy összeütközés nem volt a választás napján. Molnár különben már másodízben esik el egyikét szavazó híján a mandátumtól. Óbecsén — politikai pályájának kezdetén — mindössze egy szóval maradt kisebbségben.

József főherceg légi útja.

Warchalovszky utasai.

Távirati tudósítás.

Arad, június 18.

A Rákosmezőn már bontogatják a hangár-város falait s mielőtt végleg széthordanak a tribünöket és a hangárokat, ma hajnalban, kevéssel öt óra után újból megjelent a verseny-táron József főherceg és Augustus főhercegnasszony. A főhercegi pár azért ment ki ma a pályára, hogy mielőtt Warchalovszky bécsúj-helyi aviatikus, akinek saját szerkesztésű biplánja annyi népszerűsége tett azért itteni szereplése idején, a biplánon felszálljanak. A főhercegi pár már tegnap repülni akart Warchalovszky gépén, mivel azonban tegnap reggel a szél sebessége közel nyolc méteres volt, az osztrák aviatikus nem akarta vendégeit esetleges veszedelembé vinni s ezért a felszállás mára maradt. Szélcsendes időben vontatták ki Warchalovszky gépét a hangárból. Először József főherceg ült a gépre az aviatikussal s a biplán három kört írt le a levegőben. József főherceg a lezállás után a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott első megütéséről és hálásan megköszönte Warchalovszkyt, hogy alkalmat adott neki a repülésre. Utána Augustus főhercegnő foglalt helyet a biplán nyergében. A repülőgép Augustus főhercegnővel is háromszor körülte meg a pályát és simán ért földet.

Augustus főhercegnő és József főherceg a repülés után még hosszú ideig elbeszélgettek Warchalovszkyval. A főherceg különösen az oldalkormányok rendeltetése iránt érdeklődött, figyelmét a legapróbb részletek sem kerültek el. József főherceg annyira érdeklődött a gép kezeléséért, hogy azt a látogatást keltette, mintha egymagában akarna felszállani a levegőbe. József főherceg Warchalovszkytól Pischoff hangárjába ment, s annak gépét tanulmányozta. József főherceg föl akart szállani Pischoff gépén is, de a pilóta a 8 méteres szél miatt nem mert monoplánján az utással való repülést megkockáztatni. Erre a főherceg megígérte Pischoffnak, hogy felkeresi Bécsújhelyen s

majd ott szállnak együtt a légből. Hat óra elmúlt már, amikor József főherceg automobilra ült, s Kecskemétre utazott, ahol csapatszemplét fog tartani. Augustus főhercegnő pedig mintegy háromnegyed óra múlva lovon távozott a repülőtérrel.

Warchalovszky mérnök néhány napig valószínűleg még a fővárosban marad s az a szándéka, hogy a király budapesti tartózkodása idején elrepüljön a Duna felett a királyi vár előtt s ilyenképpen fejezze ki hódolatát a királynak.

Hol nyaral a társaság?

— Fővárosi munkatársunktól. —

A legidősebb kérdés, ha két ismerős találkozik:

— Hol töltöd a nyarat?

A kánikula korán köszöntött ránk és mindenki azon töri a fejét, hogy hova meneküljön a városi por és hőség ellen.

Természetes, hogy a legtöbb embert az előkelő társaság példája irányítja, mert hát nagyon jól hangzik, ha azaz dicsekedhetik el, hogy X. grófnéval ugyanast a hegyi levegőt szívta s Y. hercegnővel egyazon tenger hullámaiban lubickolt.

Legelő sorban a király nyaralása érdekel mindenkit. Azt pedig jól tudjuk, hogy ő felsége, a mint az uralkodás gondjai engedik, Ischlbe siet, hogy néhány kedélyes hetet töltsön leányai és unokái körében. Ez idén valamivel későbbben kezdődik a király vakációja, amennyiben előbb még Budapestre jön, az országgyűlést megnyitni s csak e hé 28-ika táján utazhatik Ischlbe.

Mária Valéria főhercegnasszony július első napjaiban követi királyi atyját Ischlbe, hova néneje, Gizella bajor hercegnő, legifjabb fiával, Konrád herceggel, július 4-én vagy 5-én érkezik.

Toszkánai Alice nagyhercegnő és leányai, Germana, Margit és Agnes hercegnők e hó végén Lindauba, a bodeni tó mellé készülnek. Mária Annunciata hercegnő július hó folyamán Admontba megy.

Ferencz Ferdinánd trónörökös családjával a nyár legnagyobb részét, mint rendszeren, Konopisten tölti, csak a német császár magyarországi látogatása alkalmával, szeptemberben hagyja el az ő kedves tuskulánját, hogy szintén résztvegyen a bélyei vadászatokon, mint Frigyes főherceg vendége. A mikor is a kőriserdei vadászlatban lesz szállva.

József főherceg és Augustus főhercegnasszony gyermekeikkel ez idén is Kis-Tapolcsányban nyaralnak. Megelőzőleg ilyenkor a különben elég csendes Bars megye. Egymást követik az estélyek, kirándulások s a főhercegi család minden társasösszejövételben részt vesz, mintha minden társadalmi választással leomlott volna s valóban magyaros egyszerűségével példát mutat az előkelődöt játszó snobb-oknak.

Klotild főhercegnasszony és leánya, Erzsébet főhercegnő ez idő szerint a fiumei Villa Giuseppeben hallgatja „a tenger mormolását”, onnan pedig Alcauthra randolnak a nyár további részére.

Parmai Mária Anna főhercegnő már a legközelebbi napokban a Triest melletti Porto Rose tengeri fürdőbe viszi gyermekeit s a Villa San Lorenzoban lesz szállva. Ott fogadja majd atyját, Frigyes főherceget, aki a német császár bélyei látogatására, az Adriában keres erősítést.

Seafried Erzsébet grófné — a király unokája — családjával gamingi birtokára utazik, de meglehet, hogy közben nővéréhez, Augustus főhercegnőhöz, Kis-Tapolcsányba is elrándul.

Vassary Kólos bíboros primás már Balatonföldön ül s az egész nyarat ott tölti. A magyar tenger szél hullámvöröse hihetetlen jó hatással van az agy főpap szervezetére s amint minden nyáron, ott ott dr. Kahl Madárd eldakt a százados

lák árnyékában, a legékesebben szóló előreklámja a Balatonnak, Fürednek.

Gróf Szögyén Mária László berlini nagykövetség nejevel fejrmegei birtokán fog nyaralni. Szécheny-Mikes grófné, a vatikáni nagykövetség neje, a bécsi ünnepek után a magyarországi birtokára utazott.

Gróf Lónyay Elemérné, Stefánia főhercegnasszony a nyár legnagyobb részét Orossváron tölti, ami nem zárja ki, hogy másfelé is el ne látogasson, mert tudvalevőleg szereti a változatosságot. Egyelőre még nincs más terve s vendégeket is lát gyönyörű kastélyában, hova Lützow Nóra grófné és leánya már meg is érkezett.

Fugger-Babenhausen hercegné most fiánál, gróf Fugger Györgynél időzik s onnan az Augsburg melletti Welfenburg kastélyába, később pedig Ulm mellé, Babenhausenbe utazik. Lobkovitz Jozsefin hercegné szerdán utazott Prágába. Herceg Batthyány-Strattmann és neje Körmenten töltik a nyarat. Montenuovo Franciska hercegné leányával a jövő héten megy Margarethen am Moosba. Esterházy Csirák hercegné Vas megyében, Schwarzenberg Teréz hercegné gyermekeivel a csehországi Frauenberg kastélyban, Taxis Bencie hercegné Baltaváron nyaral, Hohenlohe-Kaunitz hercegné pedig Karlsbadban fog kurát használni.

Gróf Festetics Taszilóné is elhatározta, hogy a nyarat egészsége erősítésének szenteli s e végből Marienbadba készül. Széchenyi-Haas grófné előbb Vöslauban fürdőzik s onnan édesanyját Haas-Teichen Heddi bárónót látogatja meg Admontban. Utóbbi előzőleg e hó utolsó napjaiban az oberammergaui passiójátékokat nézi meg.

A magyar arisztokráciának legnagyobb része érdekelve van a parlamenti mozgalmakban s így nagyon természetes, hogy a repülőversenyek lezajlása után, legnagyobb része Budapestten együtt is marad s csak a képviselőházi szünidő beálltával gondol a nyaralásra. De kérdés, lesz-e egyáltalában parlamenti vakáció? Ugy vagyunk értesülve, ha lesz is, a politikai élet arisztokratái akkor sem fognak az ország határain túlra eltávozni, hogy minden pillanatban mobilizálhatók legyenek.

Igy gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök legfeljebb, ha egy-két napra megy le györmegyei birtokára, Hédervárra, gróf Apponyi Albert Eberhardra, gróf Andrássy Gyula Tisza-Dobra, gróf Hadik János az egész nyarat Nádaskán fogja tölteni, gróf Zichy Nándor és Aladár pedig Dunaabonyban, Lehelcséges azonban, hogy gróf Zichy Nándor rövidebb tartózkodására a Semmeringre utazik, ahol minden nyáron eltölt egy pár napot. Politikusokról lévén szó, nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy Wekerle Sándor volt miniszterelnök is idehaza marad. Klopodián fogja eltölteni a nyarat és nincs szándékában onnan Budapestre jönni. Neki könnyű. Nincs baja az országgyűléssel, hiszen képviselői mandátuma sinca, amely köteleességet róna rá.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi első betegsegélyző és temetkezési egyesület vasárnap délután, az aznap délelőtt tartott diákkögyűlés folytatásául tartotta rendezési közgyűlést. A közgyűlés a rendezési év számadásokról és a vagyon állapotáról szóló jelentés tudomásul vétele után az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta azokat, kik az egyesület 40 évi működése alatt kiváló tevékenységet fejtettek ki annak fejlesztésére és az egyesületi célok hathatós szolgálata terén. Név szerint: Domány József, Deutsch Armin, Éles Armin, Glück Károly, Kepplich Zsigmond, Pollák Vilmos, Roth Lajos, Tisch Mór dr., Weiss Dávid és Weiss Márk. Ezenkívül elhatározta a közgyűlés, hogy Debiáschi József alelnöknek érdemei elismerésül arcképét az egyesület részére megfesteti.

Felhőszakadás és árviz Aradmegyében.

A vihar pusztításai. — Két ember halála. — Jégeső a szőlőkben.

— Az Aradi Közlöny tudósítóinak jelentései. —

Arad, június 18.

Az a hatalmas vihar és felhőszakadás, amely nemcsak Délmagyarország, hanem jóformán egész Európa felett elvonult Arad vármegyét se kímélte meg. Nem végzett ugyan olyan rettenetes pusztítást, mint Krassószőrénymegyében, de azért óriási, most még meg se becsülhető károkat okozott Aradmegyében is. Több községnek egész természetét elpusztította az árviz és jégzivatar, úgy, hogy a községek nagyon szomorú aratásnak néznek elébe.

A hatalmas zivataroktól a Körös és a beléje ömlő patakok annyira megáradtak, hogy a mentükben fekvő községek határait teljesen elborították vízzel. Az árviztől leginkább Pleskuca község szenvedett, ahol a víz a községet is ellepte. A szakadó ár olyan hatalmas erővel zúdult a községre, hogy az állatokat magával sodorta és több házat bedöntött. Sőt Pleskucán az árviznek két emberélet is áldozatul esett. Egy román asszony és leánya tegnap délután belefutott egy megáradt patakba s holttestüket csak ma délelőtt sikerült megtalálni.

Rendkívül nagy károkat okozott a zivatar különösen Gyorok és Kuvin községekben, ahol a jégeső a szép reményekre jogosító szőlőket nagyrészt elpusztította.

A vihar és árviz pusztításairól következő részletes tudósításunk számol be:

Pleskuca község pusztulása.

— Felhőszakadás és árviz. —

Rettenetes zivatar és felhőszakadás volt tegnap délután Pleskuca község határában. A vihar délután 5 óra tájban kezdődött és egészen éjjeli 10 óráig tartott. Valóságos itéletidő volt el a község felett. Eleinte folytonos villámlás és menydörgés között jégzápor volt, majd hatalmas cseppekben megindult az eső. Rettenetes felhőszakadás zúdult az egész környékre, úgy ömlött a víz a felhőkből, mintha dézsából öntötték volna.

Tíz óráig tartott a félelmetes zivatar, mikorra aztán csendesedni kezdett. De ekkor egy új, még borzasztóbb csepés zúdult a községre, t. i. az árvizveszedelem. A roppant nagy esőzés vizét a Körös és a bele ömlő patakok nem tudták kellő gyorsasággal levezetni s ezért a víz előbb a környéket öntötte el, majd a községet is elborította piszkos, sáros hullámokkal. A hegyekről lerohanó víztömeg magával sodorva az útjába került fatörzseket, gunyhókat, boglyákat stb., hihetetlen erővel zúdult a községre. A veszély oly hirtelen jött, hogy a szorongó lakosság csak akkor vette észre, amikor a szennyes hullámok már a házakba is behatoltak.

As árviz halottai.

A lakosságot a veszedelem láttára borzalmas rettegés fogta el. Ijedten menekültek ki a házaikból, de az utcán még kevésbé voltak biztonságban a folytonosan emelkedő vízárattól. A legtöbben tehát a háztetőkre menekültek, vagy a fák ágai közé.

A faluban otthon lévők szerencsére idejé-

ben kimenekültek házaikból, egy szerencsétlen asszony azonban gyermekével együtt a vadul rohanó habokban lelte halálát. Jeras Juonné 34 esztendőes asszony 12 esztendőes leányával a vihar csillapultával hazafelé igyekezett. Utközben egy a Körösbe ömlő patakon kellett átgázolniuk. A sebessen rohanó patak mindkettőjüket elragadta és mindketten bele is pusztultak az iszapos árba.

A pusztulás képe.

Rettenetes este volt ez Pleskuca községre. A folytonosan emelkedő víz már az ablakokon hatolt be a lakásokba, ahol mindent elborított minden tüzet, fényt kioltott. Kisérteties sötétség borult az egész községre, csak néhol pislákoló egy-egy lámpás szerényen elenyésző fénye. A zivatar bömbölése, a rohanó ár mormogó zugása, megrettent állatok fájdalmas vonítása és a háztetőkre menekült lakosság segítség utáni kiabálása megrendítő összehangtalanságba folytak össze.

Ámbár a halálra rémült lakosság a veszélyt tulságos nagyra becsülte, rettegésük könnyen megérthető. Különösen azért, mert attól lehetett tartani, hogy a gyengén épült apró házak nem tudnak az árnak ellenállni. Es ez a félelmük valóra is vált. Az éj folyamán ugyanis hat vályogból épült ház összeomlott. A házak tetején mozdulatlanul várakozó emberek borzadva hallgattak, amint időközben egy-egy tompa moraj, halk loccsanás hallatszott és látták, amint egyik-másik szétázott vályogház összeomlott. Csak a szalmafedele uszott tovább a kegyetlen víz színén. Még ezer szerencse, hogy a lakosság az erősebben épült házak tetejére menekült s ahol voltak is az összedőlő házak tetején át tudtak menekülni egy másik háztetőre vagy valamelyik fára.

A szerencsétlen embereknek perasa az éj folyamán senkise lehetett segítségére. A szomszédos községek lakosai nem tudták mi történt Pleskucán, de különben is a maguk bajával voltak elfoglalva. Nekik is bőven kijutott az istenesapásból.

Később aztán, mikor kiderült az ég s a csillagok és az első negyedes hold némi világosságot gyújtottak, a szorongó nép is belátta, hogy hiábavaló a jajveszékelés, reggelig senki se jöhet segítségükre. Hallgatagon gubbasztottak egymás mellett, csak itt ott hallatszott valamelyik felriadt gyermek sirása és egy-egy kárvallett gazda keserű zokogása. Bizonyára elgondolkozott rajta, hogy az egész év, talán egész élete munkásságát tette tönkre a rettenetes éjszaka néhány órája és elküldte a nyomor rémét a bizakodó emberek ijesztgetésére.

De hogy milyen rettenetes pusztítást vitt véghez a vihar, mennyi szerencsétlen embert tett földönfutóvá, azt csak reggel felé lehetett látni, mikorra világosodni kezdett. Az egész határt most már lomhán hullámzó óriási víztömeg lepte el, amelynek tetején gerendák, boglyák, letépett háztetők és kimúlt állatok hullái uszkáltak. A ragyogva felkelő nap sugarait egy hirtelen keletkezett kegyetlen tenger vise csillogtatta a sápadt emberek arcába.

A mentés.

A községi jegyző, aki korán reggel tudomást vett a pusztulásról azonnal intézkedett a mentési munkálatok iránt. A szomszéd közsé-

gek lakói és a csendőrök a helyszínére mentek és hezáfogtak a munkához, ami annál könnyebben ment, mert a víz reggelre gyorsan apadni kezdett. A lakosságot sikerült is biztonságba helyezni, úgy, hogy a patakba fulladt Jeras Juonnén és leányán kívül a viharnak más áldozata nincsen. A délelőtt folyamán aztán sikerült megtalálni a szerencsétlenek holttestét is. Tíz óra tájban anyát és leányát Nagyhalmágy mellett fogták ki a Körösből.

Anyagiakban azonban óriási a károsodás, hogy mennyi, azt egyelőre hozzávetőleg se lehet megállapítani.

Felhőszakadás a környéken.

Hatalmas vihar és felhőszakadás volt Gurahonc, Nagyhalmágy és Guravoj községekben is. A jégzivatar és felhőszakadás a természetben igen nagy károkat okozott. Csucs községben este 9 órától kezdve egy óra hosszat tartó felhőszakadás volt. A természet majdnem teljesen tönkretette, de emberi testi épségben kár nem esett. A hunyadmegyei Alváca községben a hegyekről leáradó víz a községet is elöntötte. A rohanó víz itt is elsodorta az állatokat és a házakba is behatolt a víz. Az árviz következtében több ház is összedült.

Pusztítás a gyoroki szőlőkben.

Gyorok és Kuvin községek lakossága is sokat szenvedett a vihar következtében. Tegnap délután rettenetes vihar között hatalmas jégzápor keletkezett, amely a szőlőkben nagy károkat okozott. A mogyorónagyságu jégsemmek a leveleket szétszaggatták és a természet sok helyütt tönkreverték. A jégeső inkább a gyoroki szőlőknek ártott, mert Kuvinban esővel vegyesen esett. Itt viszont árviz keletkezett, aminek pusztítását azonban gyors segítséggel sikerült eljéjtenni.

A hegyekről lezuduló víz annyi galyat, szemetet, karókat, gerendákat, stb. hozott magával, hogy a patak hidjánál torlaszt alkott. A torlasz következtében a megáradt patak vize nem talált elég gyors lefolyást és ezért a község felé ömlött. Szerencsére a veszélyt hamarosan észrevették, sikerült elhárítani. Tabajdy Gyula jegyző intézkedésére a lakosság a hidat szétrombolta és így a víz rendes útját szabaddá tette. A víz aztán hamarosan visszatakareedett medrébe, bár Zicskos Miklós házába mégis behatolt.

Árviz Apateleken.

Apateleken is nagy pusztításokat végzett a vihar. Tegnap délután öt és hat óra között óriási felhőszakadás zúdult a községre s közben hatalmas galambtojás nagyságu jégdarabok is hullottak. A zivatar északkeletről jött s az itéletidő több mint másfél óra hosszáig tartott. A hegyekről patakokban zuhogva az ár, elsodort mindent, ami útjába akadt. A rohanó víztömeg a völgyben fekvő állomásépület előtt gyűlt össze s a szó szoros értelmében elöntötte az épületet. Koromsötétségben, hónaljig érő vízben próbálták a lakók menteni azt, amit lehetséges. Az udvaron levő ketreceket nyitották ki legelőszőr, hogy az ott bezárt állatokat mentsék meg az elpusztulástól. A piszkosan hőmpolygó áradat behatolt az állomás földszinti helyiségeibe is, úgy, hogy az ott levő butorokat az emeleti lakásba kellett hordani. S ebben a nagy, nehéz munkában nem remélhetek, nem várhattak a lakók segítségét, pusztán a maguk erejére voltak utalva, mert a hegyekről lezuhanó víztömeg a falu egy részét elöntötte. Az emberek álmukból felszavarva, öltözetlenül menekültek a pusztító ár elől, a fákra, magasabb helyekre kapaszkodva, rémülettel eltelve lesték, hogy hogyan ejti martalécul haj-

lékaikat a rohanó vizár. Némelyek nem akar-
ták elhagyni lakóházukat s ezért a szekrénye-
ken, ágyakon gubbaszkodva töltötték az éjsza-
kát. A borzalmas éjszakát még rémesebbé tet-
ték a félrevert harangok zuga.

A hegyekről lerohanó vizáradat annyira
magnóvesztette a Nádor-csatornát is, hogy az
kilépett medréből s elöntötte a vidéket, mér-
hetetlen károkat okozva, sőt egy helyütt a
vasuti töltést is alámosta, úgy, hogy a vasuti
közlekedés csak nagy erőfeszítéssel bonyolít-
ható le.

A példátlanul pusztító zivatar a vetéseket
ugyszólván teljesen tönkretette, s hozzáértők
becslése szerint mintegy két-háromszázezer ko-
rona kárt okozott.

Iparpártolási razziák.

Az aradi iparvédő szövetség és a
kereskedők.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18

Nincsen egy, a melyet jobban kellene fél-
teni az elhibázott lépésektől, mint az iparpár-
tolás, ha azt komolyan veszik. A tulipánszó-
rakozáson innét és túl annyi kudarc, annyi
naivitás, annyi balkezeség érte ezt a nagyje-
lentőségű eszmét, annyi frázist lengettek körü-
lőtte, hogy tiszteres óvatosság és az energia
mellett százfelé néző tapintat kell hozzá, ha
bizalmat és erős rokonszenvet, ennek nyomán
pedig igazi sikert akarnak biztosítani az ipar-
pártolási akció számára.

Az aradi mérnök- és építész-egylet égi-
sze alatt nemrég új iparpártolási mozgalom in-
dult meg Aradon, amely megalkotta a maga
szervezetét aradi iparvédő szövetségés címen.
Sok buzgósággal, becsülni való, szívós akarattal
indult meg. Ép azért kar lenne, ha olyan
elhibázott lépéssel, mint a minőt most tervez,
elrontaná az eddig szerzett rokonszenvet és a
legtöbb barátira van szüksége.

Az aradi iparvédő szövetkezéstől a követ-
kező kommunikét kaptuk:

Az aradi iparvédő szövetségés szakoso-
portjai jövő hét folyamán azzal kezdik meg
müködsüket, hogy az illető szakcsoportban
összeirt kereskedők üzleteit felkeresik és a
cégtulajdonos felvilágosítása és segítsége ré-
vén meggyőződést szereznek arról, hogy az
üzletben milyen magyar származású áruk
kaphatók. Továbbá, hogy milyen hazai ipar-
termékeket szándékozik a kereskedő üzleté-
ben a jövőben meghonosítani.

A szövetségés az egyes üzletekben kap-
ható magyar árukról betűsoros jegyzéket
készít oly módon, hogy az illető árucikk
mellett azok a kereskedők is fel lesznek sor-
rolva, akiknél ez az áru beszerezhető. Ezek
a katalógusok több ezer példányban kinyo-
matva a fogyasztó közönség tájékoztatására
fognak szolgálni.

Az iparpártolási akció sikere érdekében a
legjobb szívvel ajánljuk a szövetségés vezetők-
nek, ne kezdjék meg ezzel a müködsüket, sőt
ejtsék el egészen ezt a dolgot, a mely első lá-
tásra úgy fest, mintha iparpártolási razziákat
tartamának az üzletekben.

Már magában az se okos, hogy a keres-
kedőt foglalkozása közben ostromolják meg ez-
zel a különben jóhiszemű kérdéssel. Egyetlen
kereskedő se fog örülni neki, ha a vevőit ki-
szolgálás közben ott kell bagyni, hogy számot
adjon, van-e magyar áruja, vagy sem.

De céltalan ez a kérdezősködés, mert —
higgye el a szövetségés — egyetlen kereskedő
se titkolja el, ha magyar árucikkeket tart. S
ha nem tart csupa magyar származású árut,
annak két oka lehet: vagy, mert a közönség

nem szokott tőle ilyet kérni, vagy pedig az,
hogy nincsen valamely iparágban jó magyar
áru. A rossznak pedig kár propagandát csin-
álni. Az üzletek ilyen sorraevése szinte azt
a látszatot keltheti, hogy felelősségre akarják
vonni — majd azt mondtuk: megbélyegezni —
azt a kereskedőt, akinek nincs csupa magyar
áruja.

Pedig ez nem a kereskedő hibája. Az
aradi kereskedők igen sokszor áldozatok árán
is igyekeztek a magyar cikkeket a közönség-
gel megkedveltetni. A tulipán-mozgalomból
majd mindeniküknek maradt készlete, amelyet
a föllobbanás hatása alatt megvett, s amely
azután a nyakán maradt. A közönséget kell
szoktatni, hogy magyar árut kérjen s ez a ke-
reskedőre elegendő kényszer lesz, hogy a ma-
gyar gyárosoktól vásároljon.

Ugy tudjuk, a mostani akció azzal az el-
vel indult meg, hogy mindent a kereskedőkkel
egyetértően, azok meghallgatása mellett fog
megtenni. Alig hisszük, hogy az üzletek ily-
tén látogatását a kereskedők helyesnek talál-
ták volna. Inkább attól lehet tartani, hogy
ezek a látogatások, amelyeket sokan fognak
szaklatásnak venni, — elidegenítik az akciótól a
kereskedőket. Akkor pedig igazán nem lehet
szó a legcsekélyebb, igazi eredményről se.

72 köbméter: 7 személy.

Az aradi heti lakások.

— Irta: Egy aradi urinó. —

*Olyan helyről kaptuk e rend-
kívül érdekes cikket, amelynek
inkognitóját feltétlenül tiszte-
letben tartva, mégis megjegyez-
zük, hogy Arad legelőkelőbb
társadalmi köreiből tartozik és
már eddig is igen számos
szocialis és emberbaráti intéz-
mény létesítéséhez tőle indult
ki a kezdeményezés.*

Olyan tárgyról óhajtok írni, amellyel nap-
nap után foglalkozik a sajtó és még sem veszít
aktuálisából, sőt nem is engedhető meg,
hogy bármily rövid időre is lekerüljön a
napirendről.

A házbérúzsoráról van szó. Annak nálunk
csak kialakulóban lévő, de más városokban
legeredményesebben kultivált fajtájáról: a heti
lakásokról. A háztulajdonosok egyesülete már
intézkedéseket is kér a törvényhatóságtól ezekre
a lakásoknak nevezett férőhelyekre. Lássuk
csak, hogyan készülnek többnyire a heti
lakások?

Valaki hivatást érez magában embertársai
nyuzására. Célját nálunk törvényes kereteken
belül könnyen elérheti; egyszerűen fölcsap ház-
bérőnek, s a régi lakókat, bár évekig laktak a
házban, kitessékeli, a lakásokat pedig heti
jelleggel ruhazza föl és bérüket a háromszo-
rosra emeli. Hogy a sok közül egyet ki-
ragadjak, ismerem egy házat, a hol olyan éves
lakásért, a melynek tavaly 280 korona volt
az évi bére, ma heti tizenhat koronát, tehát
676 koronát fizetnek. Ennek a horribilis ház-
bérnek ellenére átalakításokat a házban nem
végeznek, egy két-háromszobás lakásban, a
hol csak egy kijárat van és a mellett minden
szobát külön család bérel, a legideálisabb kom-
munizmus uralkodik, egymás lakásán járnak
keresztül-kasul. Ugyanebben a házban egy ólat,
szűk, dohos lyukat, melyen ablak sincs és
melyben a háziur azelőtt macskáit tartotta,
kiadtak egy házaspárnak heti hét, illetőleg évi
364 koronáért. Azt hiszem, ez az egy statisztika-
i adat jobban jellemzi kulturállapotunkat,
mint kötetekre menő ismertetések. Csak azt
nem értem, miért üldözik a szövetezetekeket?

Hiszen azok, szegények, csak közönséges kon-
tárok. Mi az a rongyos 50—60 százalékoska,
a mit ők kipréselnek az adósokból, ahhoz a 300
százalékhoz képest, melyen alul a nagyságos
bérő ur szóba sem áll?

Hogy aztán a szegény áldozat hogyan te-
remti elő ezt a rengeteg házbért, azzal sem az
uzsorás, sem a hatóság nem törődik. Személyes
tapasztalatok alapján akartam meggyőződést
szerezni a heti lakások belső életéről s hogy
leplezetlenül táruljon előm mindaz, amit meg-
tudni akarok, kiadó ágyat mentem keresni.
Nem kellett soká járnom, a szerényebb utcák-
ban majdnem minden házon cédula ékeskedik.
Belépek az egyik kapun. Lármás, piszkos
gyermeksereg fogad és kérdésemre máris sza-
lad az egyik a lakásadó felé. Az asszony
piszkos, nyirkos oduba vezet, melyből a város
minden szennye és nyomorusága száll felém. A
lakás levegője telve szappanlug, enyv, hagyma,
kozmas ételek és pacsuli-szappan illatának ke-
verékével.

Valóságos birodalom egy ilyen kis lakás,
a kasztok az ágyak minősége szerint képződ-
nek. Van például egész ágy, ez az arisztok-
raciáé, van ugynevezett tiszta félágy, van to-
vábbá ágyhely, ez a legdrágább és feltételez
bizonyos vagyont, legalább is egy szalmazsák
erejéig. Van azonfelül kiadó emeletes ágy és
divány.

Belépünk a szobába, melynek butorzata az
ágyakon és koffereken kívül még egy három-
lábú asztal és két szék. Az asztalnál hervadt
arcú leány ül. Befőttes üveghez támasztott
csorba tükördarabban nézi magát; festi az arcát.
A gyerekek körülállják és áhitattal, ki-
pirulva nézik. A másik széken köműves kül-
sejű férfi ül. A Népszavát olvassa. Ez bizal-
matlan pillantásokkal méreget. Az egyik sarok-
ban miniatűr cipésműhelyt látok, gazdája fű-
tyűrészve foglalatoskodik a dikicscsel. Közben
megmutatja az asszony a kiadó ágyhelyet;
nagy a drágaság: egy hétre három korona, de
megnyugtat, ha nincs ágyneműm, ad egy régi
pokrócot. Van azonfelül fél ágy is kiadó, az
két korona, az ágytársam ugyan nem épeszü,
de csendes, nem tesz kárt senkiben.

Rettenetes perspektíva. — az asszony azon-
ban nem veszi észre megrökönyödéseme s to-
vább magyaráz. Az egyik ágyat négytagu rik-
kancs-család bírja, a diványon öregasszony la-
kik, nagy betűg ugyan, sorvadásos, de éjjel
ugyis alszunk, nem halljuk a köhögését, nap-
pal pedig nem szabad a szobában tartózkodnia,
a parkokban ül. Csak tessék eljönni asszony-
ság, biztat, itt jöhelyen lesz, a kisasszony még
néha el is viszi magával.

Szinte megdelejezve álltam ott és megér-
tettem egyszerre sok bűnét a szegény ember-
nek... Nem tudom, mi járta át lelkeembet-
ben a percben, a végtelen szájalom-e, vagy az
üres jelszavakért elpocsékolt milliók jutottak
eszembe? vagy a hatóság tehetetlensége, a
melynek védőszárnyai alatt üzik ezt a bor-
zasztó uzorát s melynek ezek a kinövéssei?
míg végre künn az udvaron a gyermekzsivaj
térített ismét magamhoz... Odakünn napsuga-
ras délután; szinte megkönnyebbülten sóhajtok
föl és mialatt egy utolsó pillantást vetek a
szegénység tanyáira, hirtelenében észreveszem,
hogy elhamarkodva ítéltem és agyrémeket lát-
tam az előbb, mert lám, elkerülte a figyelme-
met, hogy hiszen a hatóság atyailag gondos-
kodik a heti lakókról, minden ajtó fölött ott
fog diszelegni egy tábla ezzel a felirással: 72
köbméter: 7 személy.

Ezt parancsolja az új építési szabályren-
delet.

A munka hete.

Minisztertanács a délvidéki mentőakció-ról. — A mai pótválasztások. — Az első petíció a Kurián.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 18.

Jövő héten kezdődik meg a parlamenti munka. Még néhány kerület választ képviselőt — ma a két függetlenségi párt nyert egy-egy mandátumot, — holnap megalakul az országgyűlési munkapárt, néhány nap múlva pedig a többi pártok. Ma minisztertanács volt; nem politikai ügyben, hanem a délvidéki katasztrófa mentőakciója ügyében.

Hireink itt következnek:

Minisztertanács.

Budapestről jelentik: A kormány tagjai ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanácsra gyűltek össze, melyen Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnökölt és a melyen a kabinet valamennyi tagja résztvett. A jegyzőkönyvet Skerletsz Iván báró miniszteri tanácsos vezette. A minisztertanács a délvidéki árvízveszedelem kérdésével foglalkozott és a beérkezett hivatalos jelentések alapján szükségesnek mutakozó segélyakció részleteit tárgyalta.

Az első petíciók.

Ma érkezett be a kir. Kuriához az első petíció, melyet a csornai kerület kisebbségben maradt Csirákypártja adott be Rakovszky István mandátuma ellen. A Tetétleni Armin dr. által benyújtott petíció Rakovszkyt felekezeti izgatással, Baticz Lajos közjegyző, választási elnököt több büncselekménnyel vádolja meg.

A trónbeszéd.

Bécsi politikai körökben azt a hírt kolportálták, hogy a király az eléje terjesztett trónbeszéd egyik tételét lényegesen megváltoztatta. Ez a tétel a választói jogra vonatkozó kijelentést tartalmazza és e tekintetben a király tekintettel volt a trónörökös elősöleg kifejezett véleményére, amely szerint a trónbeszédnek erőlyesen és minden kétértelműséget kizáró módon kell a választói jogról nyilatkoznia. A király a trónbeszéd váslatának erre vonatkozó részét kissé homályosnak tartotta és a kijelentés határozottabb szellemű megszövegezését kívánta, a mi természetesen meg is történt.

Ezzel szemben félhivatalosan jelentik: Több lapnak bécsi forrásból eredt azon híre, hogy a király az eléje terjesztett trónbeszéd szövegén módosításokat eszközölt volna, nem felel meg a valóságnak.

A nemzeti munkapárt értekezlete.

Budapestről jelentik: A nemzeti munkapártban ma nagy élénkség uralkodott. A holnapi első pártértekezletre nagy számban érkeztek még a párttagok a fővárosba, akik mind fellátogattak a pártkörbe. Tisza István is fenjárt, a miniszterelnökkel hosszabban értekezett. A megbeszélés tárgyát a király fogadtatása képezte.

A párt holnapi értekezlete délután öt órakor kezdődik. Az értekezleten a pártnak csak azon tagjai vehetnek részt, akik vagy a főrendiháznak, vagy a képviselőháznak is tagjai. A korelnök meg fogja nyitni az ülést, megválasztják a pártelnököt és azután Khuen fogja üdvözölni a megjelenteket. Tisza, Láng Lajos és Darvai Fülöp fognak beszédet mondani.

A mai pótválasztások.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Óriási izgalom mellett fél tizenkettőkor ért véget a választás. Kapott:

Kun Béla (J.-p.) 1918

Papp József (Nmp.) 1873

szavazatot és így Kun 15 szótöbbséggel győzött.

A somogyisilli kerületben Hegyi Árpád Kossuth-pártit választották meg Bogyai Emil munkapártival szemben.

TANÜGY.

A női ipariskola kiállítása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Két nagy terem, a legváltozatosabb munkák sokaságával diszitve tesz tanuságot az aradi nőipariskola növendékeinek szorgalmáról, ügyességéről és a vezető tanerők kiváló rátermettségéről, művészi izléséről.

A növendékek a kézimunkák különféle nemseiben, rajzban, festésben és iparművészeti munkákban nyertek oktatást.

Az első teremben vannak a kézimunkák. Különösen lekötik figyelmünket a madeira-hímzések, finom szinezésű magyar stílusú tüfestés, fehérnemők. Szép munkákat készítettek: Tarnóczy Blanka és Fanny, Schramm Berta, Gartner Irén, Kollmann Leona, Kapotsy Aranka és Piroska, Papp Bella. Nagy ügyességről tanuskodik. Retter Mici songoratakarója, Tumó Irma asztalterítője, Konicsek Margit és Dávid Erzsai napernyője, Fränkel Olga, Behm Sári és Leihert Médi klóplizett csipkái.

A második terem valóságos poétikus hangulatot teremt festett selymeivel, gázaival, bársonyaival, virágdíszével. Rendkívül nagy számban van képviselve a természet utáni festés; Fränkel Olga, Brandeisz Calla, Kőmives Margit, Dávid Erzsai, Dömötör Manyi részben színes, részben krétarajzai meglepő tehetséget árulnak el.

Sok és eredeti felfogásról tanuskodó tervezéseket állított ki Steinitzer Erzsai és Dömötör Ilonka.

Az iparművészeti munkák közül Kőmives Margit és Rózsi gyönyörű fafestésű iróasztala, Almási Vilma állványja és Papp Bella tálelője érdemelnek említést.

Helion festéssel Szathmáry Berta, Kollmann Leona, Schramm Berta, Steinitzer Ilka, Stranzky Mariska és Papp Bella készítettek sálókat, párnákat, terítőket.

Finom szép darab Tarnóczy Blanka részakkal ékített crépe de chine sálja és pillangós napernyője.

Művészi bársonyvasalásokat készítettek Kovács Teri, Dömötör Ilona, Steinitzer Erzsai. Utóbbi még nagyon szép könyvtáblákat is domborított bőrre.

Dolgoztak azonkívül még olajfestményeket is: Kőmives Margit és Grünwald-Mariska nagy tájképei tehetséges munkák.

A szép eredmény Csurgay Ilona, ki a kézimunkát tanítja és Steinitzer Jenny, a rajz- és iparművészeti munkák vezetőjének kiváló érdeme.

(—) Az aradi állami fa- és fémipari szakiskola évről vizsgái ma folytak le, melyeken miniszteri kiküldöttekkel megjelentek Cserehádi Jenő műegyetemi tanár és Tobis Károly, a magyar gép- és fegyvergyár igazgatója. A miniszteri kiküldöttek maguk is konstátálták, hogy az intézet mai helyiségei annyira szűkek, hogy rendeltetésüknek már nem felelhetnek meg, a berendezés pedig teljesen elavult. Az intézet gyakorlati munkái és rajzai vasárnap, 19-én délelőtt 9-től délután 6-ig megtekinthetők.

Mikszáth és az alispán ur.

(Fővárosi munkatársunktól.)

Pestvármegye közgyűlésének különös határozatai fölött nem lehet egykönnyen napirendre térni, Pestmegye tudvalevőleg kimondotta, hogy a király nyolcvanadik születésnapja alkalmából nem tart rendkívüli közgyűlést.

Ott volt azután Jásznagykunszolnok megye körirata. Az van benne, hogy a törvényhatóság fejezze ki fölháborodását a parlamenti skandalum fölött és értesitse erről föliratban a Házat: Pestmegye közgyűlése kijelentette, hogy ő nem háborodik föl, át se ír, a parlamenti botrány a Ház saját külön belügye. Az is feltűnt, hogy a közgyűlés nem emlékezett meg Mikszáth Kálmán haláláról.

Ez a három érdekesség arra indított, hogy felkeressem Fazekas Ágoston pestmegyei alispánt. A torzonborz, hamisítottan municipális férfi eleinte elzárkózott mindenféle felvilágosítás adásától s így jónak láttam a dologra térni.

— Azt beszélük, — kezdetem — hogy a közgyűlés azért nem ünnepelte meg a király születésnapját, mert Pronay Dezső obstrukcióval fenyegetődött arra az esetre, ha ebben az ügyben valaki indítványt tenne.

Az alispánt láthatóan kellemetlenül érintette, hogy ez a kulissza-titok nyilvánosságra került. Izgatott hangon mondotta:

— Kérem, az ilyen magánbeszélgetések nem tartoznak a körvélemény elé.

— De valójában megtörtént a beszélgetés?

— Hát, tudom én? Ha a vármegye különböző vidékeiről gyűlésre jönnek össze az urak, mit tudom, hogy miről beszélgetnek gyűlés előtt?

— És Mikszáthról miért nem emlékezett meg a megye?

— Hát mindenkiről megemlékezünk? Elég nekünk a saját bajunk. A közgyűlésen a törvényhatóság ügyeit tárgyaljuk.

— Azt is beszélük, hogy ön így nyilatkozott a Mikszáth-ügyben: „Nem emlékezünk meg róla, mert ez recenzust keltené. Nincs a napirenden. Meg aztán Mikszáth nem is volt Pestmegye bizottsági tagja, sőt még csak nem is Pestmegyében született?”

— Kérem, ezek magánbeszélgetések; én ezekről nem nyilatkozom.

— Szóval, nem felelnek meg a valóságnak?

— Én hivatalosan nem tudok rólok és nem is akarok tudni.

— De Mikszáthot még sem parentálták el?

— Nem parentáltuk el? Hát nem parentáltuk el. Jókait sem parentáltuk el. A Mikszáth-ünnepre koszorút küldött a megye. És a közgyűlésen... Eszünkbe se jutott. Ha szó lett volna róla... Mikszáth nagy író volt, el is lehetett volna parentálni szépen. És erről többet nem mondok. Nem tartozik a nyilvánosság elé.

Zeg-zugos folyosókon mentem ki az utcára. Festik a folyosókat, friss, új színekkel. Hiába festik. Öreg, ráncos marad a vármegye háza képe. Akár a közgyűlésé, mely nem parentálja el Mikszáthot, aki hiába volt nagy író, ha egyszer nem volt tagja a bizottságnak, sőt még csak Pestmegyében se született.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

HIREK.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 19-én az időjárás: meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

— A király Budapesten. A király, mint már jelentettük, e hó 22-én, szerdán este 6 órakor érkezik Budapestre. A főváros felszándékozik használni ezt az alkalmat, hogy hódolatának kifejezést adjon. A pályaudvaron a főpolgármester és a törvényhatóság tagjai és a város előkelőségei fogják a királyt fogadni. A pályaudvaron *Bárczy István dr.* polgármester fogja üdvözölni a királyt, azon az utvonalon pedig, amelyen a felség el fog haladni, a fővárosi tanintézetek növendékei fognak sorfalat állani. A polgármester ma plakátokon szólitotta fel a lakosságot, hogy az ünnepélyes fogadtatást a házak feldíszítésével igyekezzenek minél szebbé és impozánsabbá tenni. Este a dalegyesületek a királyi palotában szerenádot adnak.

— Vilmos császár felépült. Bécsből jelentik: Berlinből késő este érkezett távirat szerint Vilmos császár állapotában tartós javulás állott be. Az orvosok remélik, hogy a császár már holnapután elhagyhatja a betegszobát. Épen ezért a jövő hétre tervezett kiel nagy regattát még nem mondták le, hanem egyelőre a trónörökös utazott oda a császár képviselőjében.

— Tisza István gróf Budapesten. Budapestről jelentik: Tisza István gróf ma geszti birtokáról állandó tartózkodásra Budapestre érkezett. Tisza István ma fentjárt a nemzeti munkapárti körben.

— A táblai elnök vacsorája. Szentkeresztly Zsigmond báró, a nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke, aki az aradi törvényszéket vizsgálja felül, ma este a törvényszék és járásbírók és jegyzői karát vendégül látta a Pannonia vendéglőben. Az estében körülbelül hatvanan vettek részt és a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

— Az aradi nemzeti munkapárt értekezletei. A III. kerületi aradi nemzeti munkapárt választmánya e hó 21-én, kedden este negyed 9 órakor a *Központi Szálloda* földszinti kistermében ülést tart. A IV. kerületi aradi nemzeti munkapárt választmányát e hó 23-án, esütörtökön este negyed 9 órakor a *Központi Szálloda* földszinti kistermében megtartandó ülésre tisztelettel meghívom. *Halmi Andor*, IV. kerületi elnök.

— A király a vadászati kiállításon. Bécsből jelentik: A király ma újból megjelent a vadászati kiállításon és ismételten megelégedésnek adott kifejezést. A király mai látogatásán egy igen kedves jelenet játszódott le. Mikor a király az eszkimó diorámájába lépett, egy eszkimó asszony kisleánya haját kutatta szorgalmasan. A király ezt látva, mosolyogva jegyezte meg:

— Ez a nő is vadászatban van.

Mire a királyt kísérő Szombathy miniszteri tanácsos még hozzá tette:

— Azokban az országokban úgy látszik ez a legeredményesebb vadászat.

— A temesvári piaristák gyásza. Temesvárról táviratozzák: Szamek György dr., a temesvári piarista rendház főnöke és a főgimnázium igazgatója, városi bizottsági tag ma Temesvárott meghalt.

— Sulyos kardpárbaj. Losoncon, amint egy távirat jelenti, ma délelőtt Kós Jenő főhadnagy és Bleier Arnold városi tisztviselő között véres kardpárbaj volt, amelynél Bleier életveszélyesen megsebesült. A párbaj oka kölcsönös sértés.

— Az aradi orvosszövetség közgyűlése. Az országos orvosszövetség aradvárosi és megyei fiókszövetsége ma délután tisztújító közgyűlést tartott. Az elnökség jelentése kapcsán a jelenleg legaktuálisabb orvosszociális kérdés is szűnyegre került: az országos orvosszövetség és a munkásbetegsegélyező pénztárak ügye. Az aradi fiókszövetség kimondotta határozatilag az összes most alkalmazásban levő pénztári orvosokkal egyértelműleg, hogy azok a pénztárakkal (az aradival és borossebesivel) egyenként nem, hanem csakis a szövetség által kiküldendő ugynevezett *szereződő bizottság* közvetítésével tárgyalnak a pénztáraknál történendő végleges alkalmaztatásuk ügyében. Ezen elhatározásuk megerősítésére és mandatáriusaik igazolására egy ily értelmű felhatalmazást irnak alá mindannyian. A fiókszövetség lelkes hangulatban fejezte be ezen tisztújító közgyűlést és a központ vezetőségét sürgönyileg üdvözölve, az országos orvosszövetséghez való törhetetlen ragaszkodásának adott kifejezést. Az ujonnan megválasztott tisztikarja a következő: Elnök Löwinger Miksa. Alelnökök: Bácskay Béla dr., dr. Borsos Béla dr., Tisch Mór dr. Titkár: Hecht Arnold dr. Pénztáros: Keppich Jakab dr. Jegyző: Groszmann Emil dr. Választmány: Hermann Károly dr., Herz Andor dr., Werner Miksa dr., Posgay István dr., Issekutz László dr., Singer János dr., Klein Béla dr. (Györök), Frankó György dr. (Otilaka), Csillag Ignác dr. (Borosjenő), Bradean Athanasz (Radna).

— Goga Oktavián. A kisjenői kerület román nemzetiségi képviselőjelöltjéről, Goga Oktaviánról ezeket írja *Az Ujság*: Mit jelentett volna a Goga Oktavián győzelme? Jelentette volna azt, hogy a magyarországi románoknak jóformán legkülönb embere, a legtalentumosabb román költő — és ami ebben a vonatkozásban talán legtöbbet jelent — az ember tragédiájának román fordítója bekerül a parlamentbe. Amennyire igazságos, hogy a nemzetiségeknek ilyen representatív manjei bekerüljenek a parlamentbe, épen oly jó eredményeket ígérő dolog volna, ha a nemzetiségeket ilyen emberek képviselnék Budapesten és az egész magyar közvélemény előtt. Goga Oktaviánról igazán joggal lehet feltételezni, hogy nem vad és elvakult magyargyűlölő és másrészt az ember tragédiája fordítójának a szava bizonyára több sulyal esett volna a latba a magyar közvélemény előtt is, mint a bizalomra rá nem szolgált társaié. Ha a nemzetiségi kérdésnek van megoldása, — pedig van — akkor kulturemberek fogják megoldani. A románok részéről a Goga Oktaviánok, a magyarok részéről . . . nem épen azok, akik szintén kibuktak, de nem is okvetlenül azok, akik mandátumot kaptak.

— Elhunyt táblabíró. Kisjenőről jelentik: *Tabajdy Sándor* kir. ítélőtáblai bíró, a kisjenői járásbírósg vezetője ma reggel 58 éves korában érelmeszesedésben meghalt. *Tabajdy* halála gyászba borítja Kisjenő egész társadalmát. A legszimpatikusabb, legkedvesebb emberek egyike volt az elhunyt táblabíró, a megboldogult *József* főhercegnek egyik legkedvesebb embere. A főherceg kisjenői látogatásai alkalmával sohasem mulasztotta el felkeresni *Tabajdyt*, aki a főhercegi vadászatoknak rendszeres vendége volt. *Tabajdy* 1876. óta volt Kisjenőn. Akkor neveztek ki járásbírónak. 1895. ó. a volt táblabíró és vezette közmegelegedésre a kisjenői járásbírósgot.

— Egy aviatikus halálos szerencsétlensége. Stettinből jelentik, hogy ott *Robl* világhírű biciklista, aki utóbbi időben aviatikával foglalkozik, ma gépével lezuhant és meghalt.

— Az első segítség. Az a rettenetes katasztrófa, amely Krassószörénymegye nagy részét sújtotta és kétszáznál több emberáldozatot követelt, önként hívja a jószívű emberek áldozatkészségét segítségül. Az adakozók között ezuttal is első Aradnak öreg, tisztos polgára, az emberbaráti érzéseiről ismert *Hirschl Zsigmond*. A szerencsétlenség első tudósításának olvasására 100 koronát küldött hozzánk a katasztrófa által sújtottak segítségére, a következő levél kíséretében:

Bis dat, qui cito dat! Amikor az isten csapásai az embereket próbára teszik, mindazoknak, akiket a berzasztó szerencsétlenség megkimélt, első kötelességük, hogy a szerencsétleneknek minél hamarabb és minél hathatósabban segítségére legyenek, nehogy az ország egy részében az éhínség törjön ki. Erre való tekintettel a katasztrófa által sújtottak segítségére e soraim kíséretében 100, azaz százkoronát küldök. Hü tisztelője: *Hirschl Zsigmond*.

Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— Hamis tej az aradi piacon. Néhány napja közöltük a hamisított élelmiszerekből rendezett londoni kiállítás leírását. Akit érdekel az, miként mérgezik meg lelketlen kufárok a gyomrát, az ma abban a szerencsés helyzetben van, hogy nem kell neki Londonba fáradsni. Sokkal közelebb is talál ilyen kiállítást. Aradon, a városházán, a kihágási bíró hivatalos helyiségében hosszú asztalon egymás mellett áll negyven üvegben negyven piaci tejárusító kannájából vett tejminta. Ezek az emberölésre szánt folyadékok, melyek csak tejszínűek, de nem tej tartalmuak, megjárták már az utat Budapest és Arad között. A fővárosi vegyvizsgáló állomásról irás kíséretében érkeztek vissza. Ott hitelesen megállapították, hogy valamennyi minta hamisított tej, amely az egészségre ártalmas és tápláló erővel nem bír. A kihágási eljárást megindítják azok ellen, akiktől a mintákat vették. Valamennyien környékbeli falvakból szállítják a tejet az aradi nyílt piacokra, ahol méreg drágán valósgos mérget árusítanak. A nevüket a kihágási bíró csak az ítélethozatal után fogja nyilvánossá tenni. Sajnos, a mi törvényeink nem védik eléggé a közönség egészségét az élelmiszer hamisítókkal szemben. A rendőrség dolga lenne a piaci cikkek meghamisítóinak az aradi piacokon való árusítást lehetetlenné tenni.

— Nyári munkaszünet az aradi üzletekben. Az aradi nődivat és kézműszakmabeli kereskedők a folyó évben is, mint azelőtt, megkötötték az üdvös egyezményt, amely maguknak és az alkalmazottaknak a nyári vásárnapokon, mikor ugyanis enyhe lenne a forgalom, némi pihenést és üdülést biztosít. A létrejött egyezmény szerint elhatározták, hogy üzletüket július 1-től augusztus 20-ig, vásárnaponként egész napon át zárva tartják. Az egyezmény már életbe is lépett.

— Peronoszpóra Aradmegyében. Fővárosi tudósítónk telefonálja: Az ampelológiai intézet jelentése szerint az aradmegyei szőlőkben is konstatálták a peronoszporát.

— Stampfel Gusztáv gondnokság alatt. Sokok veszekedés, küzködés és perlekedés után a hányatott életű aradi bűvészmeister végre esendes helyre jutott, az élőhalottak birodalmába, a Lipótmezőre. Miután a hatóság orvosok egyértelműleg konstatálták, hogy perlekedési mániában szenvedő közveszélyes örvült, ez év március 13-án felszállították a *Lipótmezői tébolydába*. Ma a tébolyda igazgatósága megkereste az aradi kir. törvényszéket és kéri, hogy Stampfelt elmsbetegség címén helyezze gondnokság alá.

— **Bocu Szever** nem kapott kegyelmet. A **Khuon-Héderváry** kormány kezdetén, a mikor **Székely Ferenc** igazságügyminiszter az igaztási pörök egész tömegét beszüntette, **Bocu Szever**, az aradi **Tribuna** volt felelős szerkesztője is kegyelmi kérvényt adott be. Bocut két és fél hónapi fogházra ítélték egy **Calvarul** című cikk miatt, a melyben a nemzetiségi pörökben hozott ítéletekről közölt statisztikát. A kegyelmi kérvény most azzal érkezett vissza, hogy annak nem lehetett helyet adni.

— **Érettségi.** Az aradi felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatait ma fejezték be. A vizsgálatokon a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről **Nederda** miniszteri titkár, a kereskedelmi miniszter részéről **Tordai** felső ipariskolai igazgató elnökölték. Az érettségi vizsgálat eredménye ez:

Jelesen érettek: **Rajz Andor**; jól érettek: **Eiser Ernő**, **Fischer Aladár**, **Guld Emil**, **Glück Andor**, **Hexner Ervin**, **Kemény Béla**, **Nádudvari János**, **Politzer Béla**, **Révész Gábor**, **Schiller Nándor**, **Singer István**, **Skolák Ernő**, **Weisz Dezső**, **Ballner Miklós**; érettek: **Aufrecht Rezső**, **Bittó Géza**, **Blaha Lajos**, **Bokor Ernő**, **Blumm Imre**, **Csorgó János**, **Csóti János**, **Deutsch Miksa**, **Forgó Imre**, **Földényi Korcell**, **Fuchs Nándor**, **Hadi Antal**, **Hammerschlag Géza**, **Hatzelhoff Zoltán**, **Hegyesi László**, **Holló Frigyes**, **Juhász Joachim**, **Koch István**, **Kovács Sándor**, **Kremling Antal**, **Kosma Aurél**, **Lichtig Jenő**, **Moldován László**, **Moldován Remus**, **Panyigai Lajos**, **Puskás József**, **Rácz József**, **Sámson Rezső**, **Sonn Zoltán**, **Sonnenschein Sándor**, **Spitzer Béla**, **Stein István**, **Stern Gyula**, **Szalkai Oszkár**, **Tóth Ernő**, **Törökfalvi Béla**, **Varga Aladár**, **Vászlits Mária**, **Virágh László**, **Walthier Antal**, **Wagner József**, **Wasser Lajos**, **Weicen Aladár**, **Winterstein Dezső**.

— **Az aradi veszthely megváltására** 1910. év május havában a következő adományok folytak be: Eddig befolyt 1—133 tételig 73.784.56 K, **Pavicsics Béla** Petrozsényi 1 K, **Angyal Antal** 2 K, **Sztranzky Ferenc** 5 K, **Krausz József** 5 K, **Wodiczka Vencel** 1 K, Magyar orsz. rokkant és nyugdíj egyesület 110. sz. petrozsényi fiókpenztára 10 K, **Temesvármegye közönsége** 50 K, **Nagyszombeni végrehajtó bizottság** 20 K, **Friedmann Ede** és neje 20 K, **Csiksomlyai s. k. gymn. növendékei** 27 K, **Vasvármegye** 200 K, **Lugosi tisztviselők otthona** 20 K, **Bereczki olvasókör** 50 K, **Fővárosi iparos tanonc-iskola Bpat** 5 K, **Illava járás főszolgabírója** 3 K, **Sajó Imréné Kunágotta** 3*60 K, „Budapest” kiadóhivatala 294*63 K, **Liptómegeye közönsége** 100 K, **Antalffy Zsirus József ügyvéd** Módos 10 K, összesen 74 611*39 K.

— **Vasuti szerencsétlenség.** **Keszthelyről** jelentik: A **Sümeg-Bazaltbánya** és **Lesenczetomaj** között egy személyvonat kisiklott. A mozdony, kálauzkocsi és 9 kocsi porrá zúzódott. Négy vasuti alkalmazott súlyosan megsebesült. A forgalom átszállással történik.

— **Tolvaj gyolcsostót.** E hó 13-án a gurahonci hetipiacon **Bencsik István** buttyini gyolcsostót sátrából 3000 koronát elloptak. A tettes ollóval kivágta a sátor ponyváját és úgy lopta el a pénzt. A károsult feljelentésére a csendőrség azonnal erélyes nyomozást indított, aminek meg is lett az eredménye. Ma délelőtt ugyanis letartóztatták **Herk Mátyás** nagyhalomgyi gyolcsost, akire a lopást sikerült rábizonyítani. Herknél a pénz egy részét megtalálták, míg másik részét kertjében elásta. A tolvaj gyolcsos ellen az eljárás megindult.

— **Jótekonyság.** **Bold. dr. Laufer József** né ravatalára szánt keszoru megváltására **Patzauer-család** Szegeden 50 koronát adományozott az aradi izr. nőegyletnek, amely kegyeletes adományért benső köszönetet mond az elnökség.

— **Az áldetektív.** Még a múlt év őszén történt, hogy **Metzger Gyula** báró cs. és kir. gyalogezredbeli százados lakásából több értékes holmi eltűnt. Elveszett-e vagy ellopták, azt nem lehetett tudni, a báróknak inkább az utóbbira volt gyanujuk, de biztosat nem tudtak és így feljelentést nem mertek tenni. E helyett a báróné megbizta **László Béla** volt detektívét, akiről azt hitte, hogy még mindig a rendőrség szolgálatában áll, hogy nyomozza ki az eltűnt holmikát. **László** nem vallotta be, hogy neki a rendőrséghez már semmi köze és nyugodt lélekkel vállalta a megbízást és vágyott zsebre negyven koronát az előleges költségekre. A báróné átadta neki és reménykedve várt a detektívre, de hiába. **László** a fülét se mozdította. Erre aztán család címén feljelentették. A mai tárgyaláson azonban nem sikerült a csalást rábizonyítani, mire **Kovács** ügyész a vádat elejtette.

— **Vitriolos merénylet.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délután a **Veres Pálné**-utcában nyugodtan sétált **Csillag Ödön** magánhivatalnok. Egyszerre a 16. számú ház kapuja alól elébe állott egy idősebb elegánsan felöltözött hölgy s minden szó nélkül vitriolt öntött **Csillag** arcába. A szerencsétlen fiatalember, akinek az arcát a maró folyadék teljesen összeégette, hangos kiáltással összeesett. A zavarban a merénylő nő eltűnt. A gyorsan megjelenő mentők **Csillag** Ödönt a kereskedelmi kórházba szállították. A szétfröcsesedett vitriol **Kvart Mária** és **Jánosi Margit** munkásleányokat is megsebesítette; könnyebb természetű sérüléseiket a mentők eltöltötték be. **Csillag** Ödön sem a mentőknek, sem pedig a rendőrségnek nem akarja elárulni merénylőjének nevét.

— **Uj bölcsészettudor.** Ifj. **Fényes Dezső** a magyar nemzeti muzeum gyakornoka a budapesti tudományegyetemen megszerezte a bölcsészettudori fokozatot.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** Született: **Kranperger István** asztalosnak **Elza** nevű leánya. **Premlinger Scharfstein Benjámín** főpincérnek **Margit** nevű leánya, **Pálinkás Mircse Traján** asztalosnak **János** nevű fia, **Kovács József** nyomdásznak **Margit** nevű leánya.

— **Dr. Wiener Gyula** fogorvos tisztelettel tudatja klienseivel, hogy helybeli és interurbán telefont vezetett be 768. számmal.

— **Most választ a magyar és bizony jól választ,** amikor parkettjének könnyű szerrel, de annál sikerültebb fényezésére csak a valódi **Eisens ádter** féle **MOLLIN** pasztát használja, amely minden nagyobb festék és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyáros **Eisenstädter Testvérek** fénymázgyára **Bécs, IV. U.** Ügyeljen a páncélos lovagot ábrázoló védjegyre, amely minden dobozon látható. 6733

— **Náder J. késműves cég** Arad (Minorita-palota.) Megérkeztek a legjobb hajszűtővasak, ugymint hajfodorító **Marcell** és **ondolirozók**. Ajánljuk a sportolók részére kerek korcsolyáit. Sportegyletek előnyben részesülnek. 1831

— **Francia likörök** legbiztosabb készítéséről — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillé, **Vojtek** és **Weisznál**. 279

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudólfirakp. 8.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Végleges döntés a Szelle-ügyben.** Tegnap határozott a nagyváradi kir. ítélőtábla azon feljelentés tárgyában, melyet **Szelle József** szökéséből hazatérve, tett volt tömeggondnok, **Kertész Miksa** dr. aradi ügyvéd ellen. Az aradi kir. ügyészség a vádat alaptalonnak találta és a vád képviselőtét megtagadta. A megtagadás ellen **Szelle** felfolyamodással élt a nagyváradi kir. főügyészséghez, mely hatóság azonban a felfolyamodást elutasította azon indoklással, hogy **Kertész** dr. mint csödtömeggondnok ezen tisztében a törvény és kapott utasítás szerint járt el, tett intézkedései a csödbiztos, a csödbiztos és a csödválasztmány által jóváhagyattak. **Szelle** erre maga vette át a vádat az aradi törvényszéki vizsgálóbíró előtt, aki azonban a feljelentést hasonlóképen elutasította. A vizsgálóbíró végzését az aradi törvényszék vádtanácsa további felelőzés folytán egész terjedelmében helyben hagyta. Ez ellen **Szelle** ismét appellált a nagyváradi kir. ítélőtáblához, mely most, mint utolsó fórum végleg elutasította a feljelentést és mivel további felfolyamodásnak helye nincsen, az ügy végleges befejezést nyert.

MULATSÁGOK.

(=) „**Az Aradi Máv. Dalegyet**” tegnap este a **Gambrinus**-ban igen látogatott és kitűnően sikerült dalestélyt tartott. A dalegyet szebbnél-szebb dalokkal gyönyörködtette a közönséget, amely sűrű tetszésnyilvánításokkal kísérte a dalok előadását. Ez alkalommal is tanúságot tett a **Máv. Dalegyet**-arról, hogy folyton fejlődik és halad a dal nemes kultúrájának terén.

(=) A **Máv. aradi vonatkísérők** személyzeté-építendő otthona javára július hó 3-án a **Városhely**-ben délután népnepet, este táncvigalmat rendez. Az aradi dalkörök hangversenyén kívül lesz lovaglás, céllövészet (hölgyek részére), konfetticsatta, díjbirkózás, értékes tombolajáték. Este **fényes tűzijáték**. A délutáni ünnepély teljes műsora legközelebb falragaszokon olvasható. A meghívókat a rendezőség e hó 22-én kezdi szétküldeni.

SARG-féle 60

KALODONT

LEGJOBB FOG-CRÉME

6913.

„**ETERNA**” A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb órája

„**Schild Frères Co**” Granges Schweiz.

Aradon Weinberger Ferenc és Assael H. és Fia uraknál kapható.

Sokszorosan utánzott, de **soha el nem ért eredményekhez vezet a Zacherlin**

Valóságos csodálatraméltó bármely rovar ellen.

Soha nincs zacskóban, hanem kizárólag üvegben és kapható:

- Arad:**
 Almann Ede, Baumann B., Belgrader K. és Társa, Braan Antal, Daimel Lajos, Donáth Simon, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Dusek Ferenc, Ehrfeld Ignácz, Eles Árnin, Erbeszkerni Béla, Färber Lajos és Testvére, Gróf László, Guttman Samu, Hegedüs Gyula, Hoffmann J., Hoffmann Ottó, Karacsony Antal, Lázár Gyula, Licker Victor, Meer Mór és Fia, Nagy Farkas, Pollák József, Prolich István, Rothstein Mór, Schlesinger Béla, Schwarz János, Schwarz H. és Társa, Steinitzer N., Voitok és Weisz, Weigl A. és Társa, Weisz Dávid.
- Uj-Arad:**
 Orth A. J. ntóda, Theise Miklós, Zinner Mátyás.
- Battonya:**
 Fischer Hermann, Geller Ferenc.
- Borosjenő:**
 Blau Dávid, Radó Adolf, Strauss Ignácz.

- Bettyin:**
 Klein Márton.
- Caernő:**
 Holländer Samuel Fia.
- Gurshoncz:**
 Weiszberger Samu ut.
- Kisjenő:**
 Messer Lipót.
- Mária-Radna:**
 Félix Károly, Jesztl Árpád, Weissberger Pál.
- Pankola:**
 Barna Lajos, Messer Lipót és Fia, Pavlovics Konstantin
- Pécska:**
 Turezky Nándor.
- Radna-Lippa:**
 Eisele János, Huszarek Ágoston, Schwarz Ferenc, Wingeron József, Wingeron Miklós.
- Sebersin:**
 Hirschmann Márk, Roth Bernát, Roth Mór.
- Uj-Mst.-Anna:**
 Honny Károly.
- Világos:**
 Kreittler Vilmos, Weber J.
- Zádorink:**
 Hemmen Ferenc. 182g

Keresek
 3 gyermekem mellé, kik 5, 7 és 10 évesek németajku kisasszonyt, lehetőleg „Nord Deutsch“-t. Cimem a kiadóban.

Aspirin
 valódi orvosi eredeti tablettákban.

ábra szerint, 20 darab K. 1.20 -ért vásárolható.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld-Leverkusen b. Mülheim a/Rh.

Bortvőknek a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER
 Savanyúvíz

A dugó beütés közimbósziti a bor savanyúságát, no kellemesen gozsgát. Sem teszi a bort.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig. Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszhelyeg ellenében válaszolunk. 1910. június hó 18.

Keresünk:
 Aradra: elsőrendű női divatkereskedés részére segédet és műszaki iroda részére irodánót.
 Vidékre: 1 fűszer, rőfös és rövid, 1 vas és fűszer és 5 vegyes szakmabeli magyar román és részben német, tó. és szerb nyelvismerttel bíró segédet.

Alánlunk:
 egy 4 polg. iskolai osztályt végzett tanuló irodai gyakornokul, továbbá 5 fűszer és csemege, 4 vegyes, 2 kézmű és divat, 1 vas és fűszer és 3 fűszer és rövid szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

- Klein Sándor,** **Kepplich Zsigmond,**
 titkár igazgató.
- 1 fűszer, rőfös és rövid, 1 vas és fűszer és 2 vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerttel bíró segédet.
 6 fűszer, 5 vegyes, 4 rőfös és divat, 2 vas és fűszer és 4 fűszer és rövidáru szakmabeli segédet.

Molyhalál!
MOLYOK

Legjobb hatású szer és azok petéinek biztos kiirtására. Egy üveg ára 2/10 literes 1 kor. 20 fillér. 1/2 literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban, elismert kitűnő hatású erős növénykeverék —.20, —.50 és 1 koronás dobozokban, továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős hatású és nem maró), egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor —.30, —.50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

és

Beeresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr. Friedländer-féle francia takarékos padlópaszta 1 kis doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.
Puha és keményfa padlóra egy aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz 2 1/2 liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20 fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin, Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszir stb.

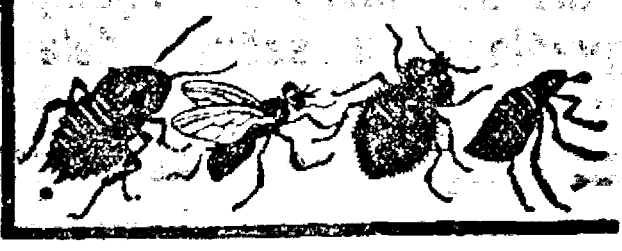
Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázoló-ecsetek, szivacsok szivacs-hálók, mosdó keztyűk és mosdó-ruhák **legjobb és legolcsóbb** bevásárlási forrása

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2. Városi és megyei telefon 455. szám.

6783

Gyorsan pusztul a bőr a azt Ön bánja, Ha Fernplendit NIGRIN-jét nem használja.

8330

Rohitsi

Tempel forrás. Szénasavdús, diétetikus, adító asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét

Styria Legteljesebb gyógyforrás. Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegánagnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legereyesebb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurutnál, obstipációnál, epekövél, elhízásnál, hajlamnál, csupán és onkorebetegségnek.

Legdusabb természetes magnézium-glaubersósforrások.

2069

GUBER FORRÁS

A LEGKÖNYNYEBBEN KIMÉSZHETŐ

ARZÉNES VIZ

VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR IDEGGYENGESÉG ALMATLANSÁG ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDÉSEKBE

6849

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
olegondó teljes férőruházat	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény) ára csak	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért épügy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamarant gyári áron küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Siegel-Imhof, Brünn 4.

Minták ingyen és bérmentve. 6811

Nagy előnyre szolgál mindenkinél, ha szövet-szükségletét direkt a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből, SZABOTT, LEGOLCSÓSB ÁRAK! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintabü és figyelmes.

Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen védve.

Csak az apáca védjeggyel az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegeése, köhögés, vérköpetés, rekedtség, hörgőhurut, tüdőbaj, zom-próva, a más gyomorhajok, minden belső gyulladás ellen, továbbá otvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Különg az újbetegségek, fogfájás, egett sebek, kintén, nyúlás, és különösen influenza ellen stb. használni. 12 kicélny vagy 8 duplatveg, vagy egy nagy családi üti üveg 3 korona.

THIERRY A. Gyógyszerész egyedül valódi 6831

CENTIFOLIA-KENŐCSE

megelőző, csaltatlan és utálérhetetlen gyógyíthatóan még a régi, sőt rákos sebeknél, seüléseknél, daganatoknál, gyulladásoknál, kitééseknél; enávoll minden idegen anyagot, genyedést, sokszor fölőselegesen teszi a fájdatmas operácót.

3 tégely 3-60 korona.

Cím: Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pragrada bel Rohitsch.

Központi raktár: Török József gyógyszer-tárában, Budapest.

THIERRY A. BALZSAM

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pragrada bel Rohitsch-Sceotörva.

Paratlan a maga nemében RUSZANDA

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

Vasútiállomás: Melevec (Torontalm.) Délmagyarors.

Füüdőidény: május hó 14-től szept. hó 14-ig.

Minden vonattal olcsó kocsik várják a furdővendőgeket. Gyógyszertár, posta, távirdu és telefon helyben. A furdőn hírnemes orvosok rendelkeznek vezető- orvos dr. Dumita.

Biztos hatással bír közvényben idült ízületi rheumában, a skrofulozis minden alakjában, minden kenő gyógyimódnak ellenálló bőrbetegnek, psoriasis és prurigóban szenvedők, rendellenes vérzésben szenvedő nők s idegbetegeknek csontbántalmaknál, caries necrosánál és idült lues bántalmaknál is.

Négy modernül berendezett szálloda 74 szobával. La kásra való felvilágosítás: Tomics Marko vendégfős ad kinek kitünő jó és izletes konyhája a valódi borai vannak.

A furdőtelep acetylen világítással van ellátva.

A furdővendőgeket szórakozására cigányzene, songora, tekenasztal és tekepálya, nagy kiterjedésű, árnyékos és virágos park, sétautak — kényelmes padokkal áll rendelkezésre. 6788

Felvilágosítást a prospektust kézzel a kívánatra díjmentesen küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Tégla

I-ső és II-od osztályu kapható

Dengl Lajos

urnál 2426

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

Modern, szolid

jégszekrények

bentesek, mászórosok, vendéglők és magánháztartások részére legjutányosabban szereshetők be

Husserl Manó

Jégszekrénygyárában 2081

Arad, Szt.-Pál-u. 11. Telefon 348.

Különlegesség

szőnyeg és légnyománu sörkimerő szekrényekben

Saját termésü kitünő tisztán kezelt magyaradi és peccsenyeborok egy nagyobb mennyiségben, valamint palacszkokban kapható

Winter Adolf

Igyvendől 441

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Az OLLA több mint 2000 éves által legmeghízhatóbbnak ajánlja.

OLLA

Summi különlegesség

A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező

Summi övszer

Kapható minden gyógy-szertárban és drogériákban.

Szakemberek által megvizsgálva és legjobbnak minősítve két példányt. Arad utonaként 4, 6, 8. sz. alatt.

Köszönte azonban, hogy a szállítja annak csak a csoklyebb birték állany utánzatot mint ép oly 16th faldeobrnk. — Az eredeti helyek kimmutatásá, árjegyzéket és eredeti propagandya reklámot ingyen küld az OLLA gummiaboncs-pont Wien LL194. Praterstrasse No. 87.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak

Állandó, szép és élkelő szint, amig a valódi Etzen-láster-főle

Eglasine padló-fénymázt

Bejegyzett védjegy nem használja. 6781

Az „Eglasine” három óra alatt megszárad

Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző szint ad.

Az „Eglasine” teljesen szagtalan.

Az „Eglasine” fénye tartós, mosható.

és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is.

Kérjen mindenütt csak valódi Etzen-láster-főle

„Eglasine” padlófénymázt és figyeljen a „Penc-tal-va”-védjegyre, amely minden dobozon látható

Legfinomabb impregnált női havi kötők

tucatonként 1 korona

80 egyszerű övek 90 fillér és Tricot övek 3 korona 20 fillérért kaphatók

Földes Kelemen

gyógyszertárában

Aradon, Deák Ferenc-utca 11 szám.

881

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Jánossy Aladár: Emlékiratai. Igazság a Haverda pörben. Herczeg F.: Szelek szárnyán, Tábori K.: Bűn és szerelem, Bölsche: Szerelem az élők világában, Laskadio H.: Kokoró, Egy önkéntes naplója, Palásthy M.: Baccarat, Ófelsége, Szomoró: A nagyasszony. Szomaházy: Mesék a huszadik századból, Vera: Egy leány naplójából, Szikra: Judith, Bataille, Henry: A botrány, Cennan Doyle: Az elbagyott vitorlás, A megrontó szemek, Sanor Lady esete, Duval: A szép asszony ágya, Egy asszony aki mindenkié, Duval Henry: Ahogy az asszonyok szeretnek, Ahogy a férfiak szeretnek, Ahogy a leányok szeretnek, Szerelem vására, Harkányi dr.: A holnap asszonyai, A holnap férfiai, Loránd dr.: A vénülés, Nil: A szívem, Biró L.: A családi tűzhely, Lengyel: Véletlenek, Pekár: Kölcsonkért kastély, Bródy, Rembrandt fejek, Hatvany L.: Én és a könyvek.

Németben: Auernheimer: Die man nicht heiratet, Blicher Clausea: Onkel Franz, Franzos K. E.: Der Präsident, Ganghofer L.: Waldrausch, Harder Agnes: Frau Maja, Höcker: Väterchen, Voss R.: Romeo und Julia im Albanergebirge, Schubín O.: Die Tragedie eines Idealisten, Roda-Roda: Eines Esels Kinnbaike, Gincky K. F.: Geschichte einer stillen Frau, Hauptmann H.: Ver seine Hoheit verpöbelte, Rosenkrantz Palle: Fräfin Polly, Humphry W.: Daphne, Sienkiewicz: Strudel, Felicitas: Eike von Eichen, Gejerstam: Die alte Herrenhofallee, Höcker: Das goldene Schiff, Sudermann: Strandkinder, Wiggin Douglass: Was sich in dem Gasthaus begab, Frenssen: Klaus Hinrich Baas, Mann Thomas: Königliche Hohheit.

**Kölcsöndíj: havonként 1 korona
20 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 8 fillér.**

Vidékre bérlik is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsönkönyvtárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek:

Zenemű-kölcsönkönyvtári díj havi 1 kor. 40 fill.
vagy füzetenként 14 fill.

Legújabbak: Nelson R.: Duda kisasszony, Lehár Ferenc: A luxemburgi gróf, Csokonai: Cabaré, Frigyes: Dalok hervadásról, Erdély: Hóvirágok, Fábrián: Két dal, Gelén: Papási nóták, Bella: Négy magyar nóta, Györe: Hóvirágok, Zerkovitz: Dal az én kis nőmről, Csunya fia, Alstyné: Ha jó az éj mulatni kell, Váradi: Valami kell még, Vincze: Kora reggel jön a szemetes, Tilzer: Liliom, Zerkovitz: Gramgorem, Teaház gyöngye, Most amikor minden virág nyílik, Sas Náci: Cigány sors, Zerkovitz: Újjé a ligetben nagyszerű, Zerkovitz: Előadás végén, Erber Viktor: Katona zene.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.**

KERPEL IZSU,könyv-, zenemű és papír
kereskedés Aradon.**Mindenkinek fontos tudni,**

hogy friss töltésű ásvány
és gyógyvizek legolcsóbb
○ bevásárlási forrása ○

1525

HOFFMANN OTTÓ
fűszer és csemege kereskedése

ARAD, Szabadság-tér, Gróf
○ Nádasdy-palota ○

Senki el ne mulassza! Óriási kedvezmény!**Üzletfelosztás**

folytán az összes raktáron levő és alant felsorolt kiváló
cikkek következő áron kerülnek eladásra:

1500 drb. repülő csipke blouse, legdivatásabb façon	frt. 2.45
1500 drb. batiszt blouse, kézi himzés és apli- kált, ezelőtt 7.50 most	frt. 3.45
1000 drb. batiszt blouse. Madera himzésből aplikálva, ezelőtt 10.— most	frt. 3.95
500 drb. Tüll blouse selyem béléssel, a legele- gánsabb kivitelben, estélyi és színházi hasz- nálatra ezelőtt 20.— most	frt. 8.—
1000 drb. Tüll blouse saját béléssel, remek ki- vitel, ezelőtt 15.— most	frt. 5.—

Ugyanitt minden női divatcikkek, aljak, pongyolák,
gyermekruhák, női fűzők a rendes napi áron alól 50
%-al olcsóbban adátnak el, bezárólag augusztus 1-ig.

Az összes felsorolt cikkekre érkező vidéki megren-
delések, a beérkezés napján pontosan elintéztetnek, meg
nem felelő cikkekért a pénzt visszaadom, esetleg kivá-
natra becserélem.

2481

Uj üzletemet Szabadság-tér 2. szám
alatt augusztus 1-én nyitom meg.

Winternitz Jenő

kész női blouse, alj, pongyola és gyermekruha árubája
Aradon, Szabadság-tér 8.

Gőzművelés

Nagyobb területek szántását kétféprendszerű 20 névleges lóerejű új gőzekével, épügy mélyrigolozásokat szőlő, spárga stb. telepítésekhez előhántós gőzrigolékével igen kedvező feltételek mellett elvállal **Ortutay Gyula** bélamajori gazdasága Mezőkovácsháza (Csanád-m.)
1713

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vízvezeték, szerelő és bádogos üzletet nyitottam.

Amidőn biztosítom a n. é. közönséget arról, hogy bárminemű szakmába vágó munkát a legnagyobb szakértelmel, lelkiismeretesen és szolid árak mellett elvállalok. Kérem szíves pártfogásukat, tisztelettel
2422

Czitrom Adolf,
Arad, Atzél Péter utca 1. szám.
Telefon 761. sz.

Saját gyártmányú
gazdasági kötélárak.

Nagybani raktára 2202

kender, len és jutaáraknak.

Gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, szállókötöző fonál, kéve-kötelek stb.

Mindennemű kárpitos kollekciók
fonott lószőr, vásznak, gradlik, hevederek, legolcsóbban kaphatók

Erdélyi és Bácskai Ipari raktár
Reich B. Károly Fia és Társa
cégnél ARAD, ANDRÁSSY-TÉR
6. SZ. (Verbos ház.) Telefon 649.

Házi mosószappanok

piperezappanok, illatszerek, stearin és templom-gyertyák

ugyszintén mindenféle mosócikkek legolcsóbban beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál 2044

Arad, Forray-utca

Ablakredőnyök!

Valódi önműködő amerikai ablakredőnyök **gyári raktára**, valamint damast és pálcika redők dus választékban kaphatók legjutányosabb árak mellett. Kívánatra ajánlat és mintával készséggel szolgálók, 1493

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű, férdívat és játékküzlete Arad, Szabadságtér 21. (Lengyel-ház.)

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák és VALÓDI ezüstárak

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-tér 14.

Telefon 275.

Telefon 275.

VAS ÉS TÁRSA

Arad, Boros Beni-tér 6. sz.

Ajánlja a legjobb minőségű

építési anyagát

u. m. saját termelésű **kőrösbányai építő- és darabos meszet**, valamint **gipszet**. Raktáron tart állandóan nagy mennyiségben **hornyolt és hódfarku cserepeket, sajtolt téglákat, nádfonatot, bakula-fonatot, Román és portland cementet** és mindennemű **cementárut**, u. m. **cementcsöveket, cementlapokat, kutgyűrűket** stb. dolgokat.

Új és régi épületek

1258

parketirozásához

szükséges Ia amerikai tölgyfa parkett

legolcsóbb árért kapható.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.** 421

Lab és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „Peppo“-val ec eteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt **1 korona.**

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a polosának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára **70 fillér.**

Hajvesztő

„Depillor“. E csodabatasu szerrel minden oly helyről, ahol a hajnöves alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ára utasítással együtt **1 korona.**

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a „NITER“. A világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Gróf Potocki uradalom Gurahoncon

ajánlja kitűnő minőségű

tűzifáját,

u. m. I. és II. osztályu bükk és cserhasábot, valamint I. oszt. dorongfát, mindenkor a legmúltányosabb árban. Ugyanott kapható szőlőkaró, épületfának tölgyfa, valamint erdei- és mezeli iparvasutakhoz kitűnő minőségű talpa.

Érdeklődőknek az uradalom mindenkor szívesen szolgál részletes árajánlattal. 1658

Óra és ékszer-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

óra- és ékszer üzletemet

Hunyadi-utca I. szám alól Asztalos Sándor-u. 6--7 alá helyeztem át,

hol is dus raktárt tartok mindenemű zseb- és faliórák és ékszerekből legolcsóbb árak mellett

Nickel órák már 4 koronától kezdve.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközök 3 évi jótállás mellett. Szíves pártfogást kér

kitünő tisztelettel

FRÄNKL LEÓ

órás 2448

2653-1910. pm.

Hirdetmény.

A Dobó-utca megnyitása céljából a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi Miniszter Úr 1910. április 30-án 25608. I. A. I. szám alatt kelt határozatával Arad szab. kir. város közönsége javára engedélyezett kisajátításra vonatkozó kisajátítási tervet és összeírást 1910. évi június hó 17-től 1910. évi július hó 1-éig napjáiig bezárólag terjedő 15 napi időtartamra Aradon a városháza első emeletén levő hivatalos helyiségben az 1881. évi XLI. t.-cikk 34. §-a értelmében közszemlére kiteszem és egyidejűleg közhírré teszem, hogy a kisajátítási ügy tárgyalására dr.

Steinhardt Mór közigazgatási bizottsági tag elnöklété alatt Arad szabad királyi város közigazgatási bizottsága által kiküldött bizottság az ügy tárgyalását Aradon a városháza I. emeletén levő tanácsteremben 1910. évi július hó 5-ik napján délután 3 órakor fogja megkezdeni, illetve megtartani. Ezen tárgyalásra az érdekelteket az 1881. évi XLI. t.-cikk 34. §-a értelmében azon figyelemzetéssel hívom meg, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállaapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Arad, 1910. június hó 15-én.

A polgármester távollétében:

Kádas Kálmán, főjegyző.

Uj női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér I. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujonnan megnyitott

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok,

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László,

női és férfi szabó, Szabadság-tér I. szám alatt. 581

Magyar kir. államvasutak.

Nyári menetrend.

Érvényes 1910. május hó 1-től.

Table of train schedules from Arad to Budapest, listing stations and departure times for various routes.

Table of train schedules from Budapest to Arad, listing stations and departure times for various routes.

Table of train schedules from Arad to Tótvásáry, listing stations and departure times.

Table of train schedules from Tótvásáry to Arad, listing stations and departure times.

Table of train schedules from Arad to Temesvár-Józsefváros, listing stations and departure times.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Uj Üzlet.

Uj Üzlet.

üzletet nyitottam,

Tisztelettel:

Van szerencsém a n. é. vevőközönséget értesíteni, hogy a **Szabadság-tér és Hunyadi-utca sarkán** (a volt Färber-féle fűszerüzlet helyiségében) **rőfös, női konfekció és divatáru**

hol is a legszolidabb kiszolgálás és olcsó árban, a legújabb divat szerint úgy kész, mint mérték szerinti megrendelések a legnagyobb pontossággal teljesítetnek. Kérem a mélyen tisztelt közönség szives pártfogását. 2319

Wittenberger Hermanné
Arad, Szabadság-tér (Müncz-ház)

Rheuma
Köszvény, Ischias, Májbetegségek kezelésére, így az orvosok tanácsára, hogy a meglévő meg ezen káros szenvedéseitől.
Carl Bader, Illertissen (Württemberg.)

Bádogos üzlet átvétel.
Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az Arad Batthyányi- és Weitzer lánc-utca sarkán levő

bádogos üzletet átvettem.
Szakképzettségem folytán elvállalok minden e szakmába vágó épület és díszmű munkákat legelőnyösebb árak mellett. Költségvetéssel készséggel díjmentesen szolgálok. Vidéki munkákat árkülbözet nélkül. Főelvem pontos és figyelmes kiszolgálás. 2429 Szives pártfogást kérve maradok kitérő tisztelettel.

Makert Mihály.

Eladó
1 nagy 8-as **cséplőgarnitúra**
(Hoffherr és Schrantz-féle 1906-ban előállított) felszerelve az összes szíjakkal, 200 drb. zsákkal, hévér, mázsa és fecskendővel. A gép megtekinthető az Endrődy-féle birtokon Beregszó, Temesmegye, értekezhetni lehet **Zelenák István és Társainál,** Nagylakon. 2290

152-1910. végr. sz.
Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII-X ker. kir. járásbírósnak 1910. évi Sp. VII. 387/8. számú végzése következtében Dr. Rásó Lajos ügyvéd által képviselt Bächer Rudolf bej. cég javára 129 K. 60 fill. a jár. erejéig 1909. évi május hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1200 korona — fillerre becsült következő ingóságok, n. m. egy Bösendorfer-féle pedálos zongora nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 138/2. sz. végzése folytán 129 korona 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi április hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 70 kor. 10 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig szemlái határon levő Máriapusztai tanyán leendő megtartására 1910. évi június hó 20-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett in-

góságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Pécska, 1910. évi június hó 11. napján. Szabó Imre, kir. jbir. végrehajtó. 2437

Kedvező vétel. Eladó

egy kitérő karban levő hat lóerős „Garrett” hét légkörnyomású 2410

cséplőgép locomobil

hozzávaló használt vagy új cséplőgép szekrényvel. — Bővebb

Vulcu J. Maxim gépgyárosnál Arad, Miksa-utca.

Világosan

a „Vadászkürthöz” címzett **ujjonnan épült szálloda, vendéglő, kávéház** szép kerthelyiséggel **folyó hó 19-én, azaz vasárnap**

ünnepélyesen megnyitattik.

Kitűnő konyha. Tiszta jó italokról gondoskodva van. A n. é. közönség szives pártfogását kéri 2486

Salgó B. Béla, szálloda tulajdonos. **Füredi Adolf,** megbízott üzletvezető. **Csinosan butorozott szobák!** **Mérsékelt árak!**

„Bérbe adó”

egy nagyobb üzlethelyiség és egy két szobás lakás első emeleten

1910. évi augusztus hó 1-től

gróf Hunyady Károly ur

ujjonnan épült házában a Forray-utcában.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Bódy Bódog

2387

názgondnok.

EGYETLEN KIVÁLÓ VÁSÁRLÁSI ALKALOM

kereskedők és házalók részére

Erővel beszerzés mellett a szövődéből szétküldés magánfeleknek is. Rendű minőségű szépen válogatott 40—45 méter maradék 16 korért.

Francia zephir, 80 ctm. széles, ingek, blousok és ruhák részére
Kétfestő, konyhakötények és háziruhák részére.
Kanavász, ágátlyuzatok részére, élénk színekben.
Oxford, férfingek részére kitűnő strapa minőségben.
Fehér erős szövés, uri, női és gyermekfehérneműek részére.
Női szövetek, blousok és ruhák részére. 6691

Maradékossúság 8-10 méter.

Hibátlanágért, legtartósabb minőségért és moshatóságért kezkeskedem.

KOCKÁZAT NINCSEN! A pénzt azonnal visszatérítem ha az áru nem tetszik, a mely esetben az bérmentetlenül visszaküldhető, 1000 elismerő levél január 1 óta. 225 ctm. hosszú, 160 ctm. széles, a legnemesebb lenfonálból szőtt készen lezegett varrás nélküli lepedők, garantált lenből, a legfinomabb menyasszonyi kelengyék elkészítésére, elszakíthatatlan minőségben, ára darabonként 2 kor. 60 fill. Legkisebb vételmennyiség 6 darab, szétküldés utánvétellel.

Stein S. lenszövény Machod Böhmen.

Körösvölgyi gazdasági kereskedelem és ipari szövetkezet Gurahoncon.

Ajánlunk elsőrendű száraz 7 láb hosszú

szőlőkarót

ugyszintén

bükk, cser és gyertyán hasáb és dorongfát

a legjutányosabb árak mellett. — Kivánatra ajánlattal szolgálunk.

Körösvölgyi gazdasági kereskedelem és ipari szövetkezet.

1640

